

انتشارات مشاوران آموزش

ناشر تخصصی عمومی و علوم انسانی

جامعه‌شناسی پایه ۱۰ و ۱۱

نظام جدید

درسنامه جامع و کاربردی

مشاوره درسی

۱۰۴۵ تست

پاسخ‌های تشریحی با تحلیل گزینه‌ها

مرور و جمع‌بندی تک تک دروس

مؤلف:

وحید تمنا

ویژگی‌های تست‌های این کتاب:

– دارای ۵ نوع تست (حافظه‌ای، کنکاشی، مفهومی، ترکیبی و تصویری)

تعداد محدودی از هر نوع ۱۵۰ ، ۳۰۰ ، ۲۵۰ ، ۲۵۰ ، ۵۰

– تبدیل «جدول ، تصاویر، گفت‌وگو کنید و ...» به تست

– ارائه تمام تست‌های قابل استفاده کنکور برای نظام جدید

سخن ناشر

سال ۷۸ بود. بازار نشر کشور، پر بود از کتاب‌های رشته ریاضی و تجربی. مثلاً اگر می‌خواستی یک کتاب زیست‌شناسی بخری، می‌توانستی حداقل ۴۰ عنوان کتاب پیدا بکنی از ناشران مختلف. اما اگر می‌خواستی مثلاً کتاب جامعه‌شناسی پیدا بکنی، هیچ ناشری را پیدا نمی‌کردی. چرا؟ به این دلیل که تصور ناشران این بود که دانش‌آموز علوم انسانی، کتاب نمی‌خرد! و از طرف دیگر، تصور عمومی در آن سال‌ها این بود که «علوم انسانی مهم نیست!»

سال ۷۹، بخش انتشارات موسسه مشاوران آموزش، تأسیس شد و در همان سال اول، ۹ کتاب چاپ کرد که ۷ کتاب آن از کتاب‌های رشته علوم انسانی بود. یادم هست که در نمایشگاه بین‌المللی کتاب در همان سال‌ها، همکاران ناشرم، می‌گفتند: «تمی‌خواهید در رشته ریاضی و تجربی کتاب بدهید؟» و این جمله به این معنا بود: «رشته علوم انسانی که نمی‌فروشد!»

سال ۸۵ انتشارات مشاوران آموزش با فاصله‌ای بسیار معنادار مهم‌ترین نشر آموزشی و کمک آموزشی علوم انسانی کشور بود.

ما اعتماد کردیم بر آنچه درست می‌دانستیم. اعتماد کردیم بر «رشته علوم انسانی و دانش‌آموزان علوم انسانی» و بعد از ما ناشران دیگر نیز در این عرصه کتاب دادند.

این حرف‌ها را گفتم که بگویم:

۱. باور دارم که تلاش ما در این سال‌ها، باوری را پرورش داد که «علوم انسانی را باید جدی گرفت!»

۲. می‌دانم که تغییری بنیادین در تدوین کتاب‌های آموزشی رشته علوم انسانی ایجاد کردیم و آن، بر اساس این باور بود که بگوییم تمامی درس‌های علوم انسانی جدی است و فقط برای ادبیات و عربی و ریاضی و منطق و فلسفه کتاب آموزشی ننویسید بلکه دروس دیگر نیز مهم هستند.

۳. از همه مهم‌تر این نهال را کاشتیم و امیدواریم هر چه زودتر به درختی پر بار تبدیل شود که: «دروس علوم انسانی، دروس حفظی نیست.»

و آرزویم چیست؟

آرزویم این است که دانش‌آموزان علوم انسانی و دبیران علوم انسانی، این را بدانند که «نوشتن برای علوم انسانی» آن چیزی است که دوست داشتیم و دوست داشتیم به بهترین شکلش انجام داده باشیم و امیدوارم موفقیت نسبی در این راه کسب کرده باشیم.

وحید تمنا

به خودتان ظلم نکنید!

وقتی درس جامعه‌شناسی را درس حفظی بدانید و مطالب آن را با تکرار کردن در خاطر نگاه دارید، بیش از همه به خودتان ظلم کرده‌اید. چرا که جامعه‌شناسی یک علم است و اساساً هیچ علمی حفظی نیست.

پس حفظی به جامعه‌شناسی نگاه نکنید. نوع روایت من در درسنامه‌ها به ترتیبی است که به شما امکان فهمیدن مطالب را می‌دهد و شما این امکان را با حفظ کردن، از بین نبرید. لذت فهم یک متن، از بالاترین لذت‌هاست.

به جامعه‌شناسی ظلم نکنید!

نگویید که: «معلوم نیست این مطالب که گفته یعنی چه؟ یک بار جواب یک تست، هنجار می‌شود و بار دیگر پاسخ می‌شود ارزش. اصلاً معلوم نیست چه خبر است؟»

این گونه نیست! هر مفهوم کلیدی در جامعه‌شناسی به دلیلی به کار برده شده است و معنا ندارد که بی‌دلیل مفاهیم کلیدی به کار رفته باشند.

به همین دلیل در درسنامه‌ها، واژگان کلیدی را با رنگی متفاوت نشان داده‌ایم تا شما کاربرد هر واژه را در متن درک کنید و با مثال‌های داخل درسنامه و مثال‌های دیگر در تست‌ها و تحلیل آن در پاسخ‌های تشریحی، این مفاهیم کلیدی را برایتان معنادار کرده‌ایم.

به تصویر ذهنی خودتان در رشته علوم انسانی ظلم نکنید!
به این تصویر از خودتان توجه کنید: «من حفظی‌ام خوب است انسانی آمدم» حال به این تصویر از خودتان نگاه کنید: «من روش‌های متن‌خوانی را بلد هستم و عاشق مفاهیم هستم و علوم انسانی آمدم.» اولی شما را به یک دستگاه شبیه می‌کند که داده‌ها را در حافظه نگاه می‌دارد. دومی شما را تبدیل به انسانی می‌کند که قدرت تحلیل‌گری دارد.

تصویر خودتان را در ذهنتان درست کنید.

به تلاش‌های انسانی ظلم نکنید!

زحمت زیادی برای این کتاب کشیده‌ام تا کتابی درخور شما آماده کنم که نتیجه بخش باشد. همیشه بیش از ۸۰ درصد تست‌های کنکور، در کتاب مشاوران، مشابه داشته‌اند و مطمئنم باز هم چنین خواهد بود. انتظارم از شما این است که کتاب مشاوران را جدی بگیرید. همه بخش‌های آن را؛ درسنامه، تست‌ها، پاسخ‌های تشریحی و مرور و جمع‌بندی‌ها! در نهایت امیدوارم همه شما دانش‌آموزان عزیز که این کتاب را خواهید خواند به بهترین نتیجه در جامعه‌شناسی برسید.

به تست‌هایی که با دقت انتخاب شدند و یا طراحی شدند و به ترتیبی هدف‌تر چیده شدند، ظلم نکنید!

می‌توانم به شما اطمینان بدهم که اگر موقع تست زدن، دلیل درستی گزینه درست را بفهمید و دلیل غلط بودن گزینه‌های دیگر را درک کنید هیچ طراح کنکوری نمی‌تواند تستی برای شما در کنکور طراحی کند که به آن پاسخ ندهید.

برای طراحی این تست‌ها و ترتیبی که تست‌ها چیده شده‌اند بسیار وقت صرف کرده‌ام و امیدوارم با دقت آنها را پاسخ دهید و پاسخ‌های تشریحی که با حوصله نوشته شده‌اند را دقیق بخوانید.

جامعه‌دادم

فصل اول

۸	درس اول
۱۰	پرسش‌های درس اول
۱۴	درس دوم
۱۷	پرسش‌های درس دوم
۲۲	درس سوم
۲۵	پرسش‌های درس سوم
۳۰	درس چهارم
۳۳	پرسش‌های درس چهارم
۳۸	درس پنجم
۴۰	پرسش‌های درس پنجم
۴۴	درس ششم
۴۷	پرسش‌های درس ششم
۵۱	درس هفتم
۵۳	پرسش‌های درس هفتم

فصل دوم

۶۰	درس هشتم
۶۳	پرسش‌های درس هشتم
۶۹	درس نهم
۷۱	پرسش‌های درس نهم
۷۵	درس دهم
۷۸	پرسش‌های درس دهم
۸۳	درس یازدهم
۸۶	پرسش‌های درس یازدهم
۹۱	درس دوازدهم
۹۴	پرسش‌های درس دوازدهم
۹۹	درس سیزدهم
۱۰۱	پرسش‌های درس سیزدهم
۱۰۳	درس چهاردهم
۱۰۸	پرسش‌های درس چهاردهم

جامعہ یازدہم

فصل اول

۱۱۴	درس اول
۱۱۷	پرسش های درس اول
۱۲۴	درس دوم
۱۲۷	پرسش های درس دوم
۱۳۲	درس سوم
۱۳۵	پرسش های درس سوم
۱۴۱	درس چهارم
۱۴۳	پرسش های درس چهارم

فصل دوم

۱۴۸	درس پنجم
۱۵۱	پرسش های درس پنجم
۱۵۶	درس ششم
۱۵۹	پرسش های درس ششم
۱۶۴	درس هفتم
۱۶۷	پرسش های درس هفتم
۱۷۲	درس هشتم
۱۷۵	پرسش های درس هشتم

فصل سوم

۱۸۲	درس نهم
۱۸۵	پرسش های درس نهم
۱۸۹	درس دهم
۱۹۲	پرسش های درس دهم
۱۹۶	درس یازدهم
۱۹۸	پرسش های درس یازدهم
۲۰۲	درس دوازدهم
۲۰۴	پرسش های درس دوازدهم

فصل چهارم

۲۰۹	درس سیزدهم
۲۱۲	پرسش های درس سیزدهم
۲۱۸	درس چهاردهم
۲۲۱	پرسش های درس چهاردهم
۲۲۷	درس پانزدهم
۲۳۱	پرسش های درس پانزدهم

فصل پنجم

۲۳۶	مرور و جمع بندی کتاب دهم و یازدهم
۲۹۹	

درس ۱: کنش‌های ما

درس ۲: پدیده‌های اجتماعی

درس ۳: جهان اجتماعی

درس ۴: تشریح جهان اجتماعی

درس ۵: جهان‌های اجتماعی

درس ۶: پیامدهای جهان اجتماعی

درس ۷: ارزیابی جهان‌های اجتماعی

نمونه‌های فرهنگ جهانی (۲)

فرهنگ جهانی اسلام

- اسلام با دعوت **فراگیر** خود، **تکوین** یک «فرهنگ جهانی» را در دستور کار قرار داده است.
- اسلام دین یک عصر و یک نسل خاص نیست. چرا که:
- اصول اعتقادی و ارزش‌های اسلام، اصول و ارزش‌های **ثابتی** است و **همه** انبیا در طول تاریخ، برای تبلیغ و ترویج آن مبعوث شده‌اند.
- اصول و ارزش‌های اسلام **مطابق** با **آفرینش** و **موافق** با **فطرت** آدمیان است.
- بنابراین عقاید و ارزش‌های اسلامی به قوم و گروه خاصی تعلق ندارند بلکه خصلتی **جهانی** دارند.

عقاید و ارزش‌های جهانی اسلام

- **مهم‌ترین** عقاید و ارزش‌های جهانی اسلام عبارتند از: **توحید** (وحدانیت خدا)، **مغتار** و **مسئول** بودن انسان، **تعهد** و دارای **فطرت الهی** و **خليفة خداوند بر روی زمین و عقلانیت** است.
- توحید از خداوند واحدی حکایت دارد که خداوند قبیله خاصی نیست.
- براساس اصل توحید، همه موجودات از خداوند پدید آمده و به سوی او باز می‌گردند و او عالم را حکیمانه آفریده و تدبیر می‌کند.
- براساس عقاید جهانی اسلام، سعادت و عزت انسان در **تقرب** به خداوند و رسیدن به **مقام خلافت الهی** است.
- شقاوت و ذلت انسان زمانی اتفاق می‌افتد که او:
- ۱- حقیقت الهی **خود و دیگر موجودات** را فراموش کند.
- ۲- **تمام** ظرفیت‌ها و توانمندی‌های الهی خود را برای زندگی محدود **این جهان** هزینه کند.
- انسان **مسئول آباد کردن این جهان** و موظف به پرهیز از فساد در خشکی و دریا است.
- **عقل** در فرهنگ اسلام، **زیباترین** و **محبوب‌ترین** مخلوق خداوند است.
- پیامبران برای **برانگیختن عقل** آدمیان و اجرای **عدالت و قسط**، مبعوث شده‌اند.
- * عدالت و قسط:
- پیامبران برای اجرای عدالت و قسط و **مانع شدن** از «چرخش ثروت در دست اغنیا» (یعنی، مانع پایمال شدن حقوق انسان‌ها و دوقطبی شدن جهان) و برای آزادسازی مستضعفان از حاکمیت مستکبران (یعنی، مانع استضعاف و بهره‌کشی ظالمانه مستکبران از مستضعفان) مبعوث شده‌اند.
- آنان برای رهایی آدمیان از زنجیرهایی آمده‌اند که انسان‌ها را به بندگی انسان‌ها و بت‌های انسان‌ساخته وادار می‌سازند.
- اسلام، مسلمانان را موظف به تلاش برای آزادی مستضعفان می‌داند و پیروزی مستضعفان بر مستکبران و حاکمیت دین حق را به همه بشریت نوید می‌دهد.

مراحل گسترش فرهنگ اسلامی

- عقاید و ارزش‌های اسلامی با پذیرش **انسان‌ها**، به **عرصه فرهنگ بشری** راه یافته و نمودی تاریخی پیدا می‌کنند.
- گسترش فرهنگی عقاید و ارزش‌های اسلامی در چهار مقطع از تاریخ، قابل بررسی است:
- ۱- دوره پیامبری و نبوت (عصر نبوی) ۲- دوره خلافت ۳- دوره استعمار ۴- دوره بیداری اسلامی

گسترش فرهنگ اسلامی در دوره نبوت و پیامبری

- شبه جزیره عربستان **قبل از ظهور اسلام**، **فرهنگ جاهلی قبیله‌ای** داشت.
- **قبل از ظهور اسلام**:

■ **شمال غربی** شبه جزیره عربستان تحت نفوذ و سلطه **امپراتوری روم** بود.

■ **جنوب شرقی** شبه جزیره عربستان تحت تأثیر سلطه **شاهنشاهی ایران** بود.

- پیامبر اسلام **پس از سیزده سال** دعوت و مقاومت در برابر فشارهای نظام قبیله‌ای عرب، **حکومت اسلامی** را در **مدینه** تشکیل داد.
- در سال **نهم** هجرت، گروه‌های مختلف برای پذیرش اسلام از سراسر شبه جزیره به مدینه آمدند.
- پیامبر خدا طی ده سال حکومت، **موانع سیاسی** پیش روی اسلام در شبه جزیره عربستان را **از بین برد**.
- پیامبر خدا درحالی رحلت نمود که نامه‌های دعوت خود را پیش‌تر به امپراتوری‌های ایران و روم فرستاده بود.

گسترش فرهنگ اسلامی در دوره خلافت

- این دوران از زمان رحلت پیامبر (ص) آغاز شد و در طول خلافت **اموی، عباسی و عثمانی** ادامه یافت.
- ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای جاهلی در عصر نبوی تا فتح مکه، در برابر اسلام **مقاومت آشکار** کرده و **از آن پس**، در پوشش **نفاق** خزیده بود.
- ارزش‌های **جاهلی** در دوران خلافت، بار دیگر در جامعه اسلامی نمایان شد و به **تدریج** اقتدار جامعه اسلامی را در چارچوب مناسبات **قبیله‌ای و عشیره‌ای** سازمان بخشید.
- در این دوران، **ارزش‌های جهانی اسلام**، فارغ از عملکرد قدرت‌های سیاسی و با تلاش عالمان مسلمان از **مرزهای جغرافیایی و سیاسی** جوامع **عبور کرد** و بر قدرت‌های سیاسی که در این مناطق حضور داشتند، تأثیر گذاشت.
- در دوره خلافت، «فرهنگ اسلامی» به دلیل **قدرت و غنای** خود، گروه‌های **مهاجر** بیگانه را درون خود **هضم** و **جذب** می‌کرد و آنان را ناگزیر می‌ساخت تا برای **استمرار و بقای خود** در ظاهر از **پوشش** مفاهیم و **ارزش‌های دینی** استفاده کنند.
- در دوره خلافت، غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان، عثمانی و ... که در چارچوب **فرهنگ قومی و قبیله‌ای** رفتار می‌کردند نیز **مانع می‌شد** تا **ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی** و ارزش‌های اجتماعی آن **به‌طور کامل** آشکار شود.
- در این دوران قدرت سیاسی جوامع اسلامی **بیشتر** در مناسبات **قومی و قبیله‌ای** ریشه داشت.

گسترش فرهنگ اسلامی در دوره استعمار

- دولت‌های استعماری غربی، بخش‌های مختلف جوامع اسلامی را تحت نفوذ و سلطه سیاسی خود درآوردند و قدرت نظامی و صنعتی آنان، **بیشتر رجال سیاسی** و دولتمردان جوامع اسلامی را **مقهور** خود ساخت.
- قدرت سیاسی جوامع اسلامی در دوران استعمار، از طریق سازش با دولت‌های غربی، با قدرت استعمارگران پیوند خورد و این مسئله سبب شد تا استبداد ایلی و قومی به صورت «استبداد استعماری» درآید.

تفاوت راهبرد «استبداد قومی» با «استبداد استعماری» در رویارویی با فرهنگ اسلامی

- «استبداد قومی» با وجود هویت غیراسلامی خود، به دلیل این که **تاریخ آن** از **جغرافیای جهان اسلام خارج نبود**، از **رویارویی مستقیم** با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌گزید.
- «استبداد قومی» با رعایت **ظواهر اسلامی**، تلاش می‌کرد **ظاهر دینی** خود را حفظ کند. (مانند استبداد **ایلی قاجار**)
- «استبداد استعماری» به دلیل این که در سايه **قدرت** و سلطه **جهان غرب** عمل می‌کرد، برای گسترش نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، **چارهای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت**. (مانند استبداد **استعماری رضاخان**)

گسترش فرهنگ اسلامی در دوره پیدای اسلامی

- انقلاب اسلامی ایران، **نقطه عطفی** در **بازگشت** به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام است.
- بسیاری** از **نخبگان** کشورهای اسلامی تا **قبل از** انقلاب اسلامی ایران، برای مقابله با سلطه استعمار، از مکاتب و روش‌های غربی نظیر ناسیونالیسم (ملّی‌گرایی) و یا مارکسیسم استفاده می‌کردند.
- ناسیونالیسم:

- مجموعه‌ای از باورها و نمادهاست که: دلبستگی و تعلق به ملت و عناصر تشکیل دهنده آن از قبیل سرزمین، نژاد، قوم و زبان را بیان می‌کند.
- بر این اساس صرفاً تعلق خاطر و وابستگی به چنین عناصری آرمان و ارزش اساسی انسان‌ها محسوب می‌شود و هویت ملت‌ها را تعیین می‌کند و آنها را از سایر ملت‌ها جدا می‌سازد.

مارکسیسم:

- تفکری است که عناصر اصلی آن از اندیشه‌های مارکس، فیلسوف و جامعه شناس انقلابی آلمانی در اواخر قرن نوزدهم ساخته شده است.
- مارکسیسم، تنها راه رهایی از نظام سرمایه‌داری را: انقلاب طبقاتی (انقلاب کارگران علیه سرمایه داران) می‌داند.

- علت **شکست** مکاتب و روش‌های **غربی** در **مبارزه با استعمار**: این روش‌ها، **وحدت امت اسلامی** را **مخدوش** می‌کرد و مورد **حمایت مردمی** که در دامان فرهنگ اسلام تربیت یافته بودند، قرار **نمی‌گرفتند**.
- امت اسلامی با الهام از انقلاب اسلامی و بازگشت به سوی هویت الهی خود **مرحله جدیدی** را در گسترش فرهنگ جهانی اسلام رقم می‌زند.
- معرفی چند نفر:

۱. سید جمال‌الدین اسدآبادی: از نخستین بیدارگران اسلامی
۲. امام موسی صدر: از پیشگامان بیداری اسلامی
۳. شیخ ابراهیم زکزاکی: رهبر جنبش اسلامی نیجریه

پرسش‌های کنکور و تالیفی

مقدمه

۶۳۸. کدام یک در ارتباط با مفهوم «مطابقت اسلام با نظام آفرینش و هم‌جهت بودن آن با فطرت آدمیان» نادرست است؟ مفهومی

۱ اصول و ارزش‌های اسلامی، اصول و ارزش‌های ثابتی است.

۲ اصول و ارزش‌های اسلامی، اصول و ارزش‌های خاصی است.

۳ اصول و ارزش‌های اسلامی، اصول و ارزش‌هایی فراتر از مرزهای جغرافیایی است.

۴ همهٔ انبیا در طول تاریخ برای تبلیغ و ترویج اصول و ارزش‌های اسلامی مبعوث شده‌اند.

۶۳۹. «اسلام، دین یک عصر و نسل خاص نیست و اصول اعتقادی و ارزش‌های آن، اصول و ارزش‌های ثابتی است که با ویژگی‌های فطری انسان‌ها موافق است» این عبارت با کدام موضوع در ارتباط است؟ کنکاشی

۱ عقاید و ارزش‌های جهانی اسلام - توانمندی این دین برای ساختن یک فرهنگ جهانی

۲ مراحل گسترش فرهنگ اسلامی - توانمندی این دین برای ساختن یک فرهنگ جهانی

۳ رابطهٔ استعمار و بیداری اسلامی - مراحل گسترش فرهنگ اسلامی

۴ رابطهٔ استعمار و بیداری اسلامی - عقاید و ارزش‌های جهانی اسلام

۶۴۰. کدام یک از ارزش‌های اسلامی، معیار سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف است و از حقانیت آن دفاع می‌کند؟ مفهومی (ترکیبی با درس ۳)

۱ مختار بودن انسان ۲ عقل انسان ۳ توحید ۴ اجرای عدالت و قسط

۶۴۱. کدام یک از ارزش‌های اسلامی، معنای راستین خود را در کنار ارزش‌های دیگر پیدا می‌کند؟ مفهومی (ترکیبی با درس ۳)

۱ مختار بودن انسان ۲ اجرای عدالت و قسط ۳ عقلانیت انسان ۴ معنویت

۶۴۲. توجه به سعادت و عزت انسان در اسلام، بیانگر کدام یک از ارزش‌های جهانی اسلام است؟ مفهومی (ترکیبی با درس ۳)

۱ مختار بودن انسان ۲ معنویت ۳ اجرای عدالت و قسط ۴ عقلانیت انسان

۶۴۳. ذلت انسان در فراموشی و و در هزینه کردن توانمندی‌های خود برای زندگی محدود این جهان است. ملاحظه‌ای

۱ حقیقت الهی خود - انسان‌های دیگر - بیش‌تر - انسانی ۲ مسئولیت - تعهدات الهی خود - بیش‌تر - الهی

۳ مسئولیت - تعهدات خود - تمام - انسانی ۴ حقیقت الهی خود - موجودات دیگر - تمام - الهی

۶۴۴. انسان مسئول این جهان و موظف به پرهیز از در خشکی و دریا است. ملاحظه‌ای

۱ آلوده نشدن به - فساد ۲ آباد کردن - فساد ۳ آلوده نشدن به - سلطه ۴ آباد کردن - سلطه

۶۴۵. کدام یک، از اهداف پیامبران برای اجرای عدالت و قسط محسوب نمی‌شود؟ مفهومی (ترکیبی با درس ۳)

۱ جلوگیری از دو قطبی بودن جهان ۲ جلوگیری کردن از پایمال شدن حقوق انسان‌ها

۳ جلوگیری کردن از به ذلت افتادن و شقاوت انسان‌ها ۴ جلوگیری کردن از بهره‌کشی ظالمانهٔ گروهی از گروه دیگر

مراحل گسترش فرهنگ اسلامی

۶۴۶. عقاید و ارزش‌های اسلامی چگونه وارد فرهنگ بشری شدند؟ ملاحظه‌ای

۱ با تبدیل شدن به نمود فرهنگی و تاریخی ۲ برحسب حقیقت و ذات خود

۳ با قبول و پذیرش انسان‌ها ۴ با از بین بردن موانع سیاسی پیش روی خود

۶۴۷. عصر نبوت و پیامبری در چه شرایطی آغاز شد؟ ملاحظه‌ای

۱ تأثیر و سلطهٔ امپراتوری روم در شمال شرقی و نفوذ و سلطهٔ شاهنشاهی ایران در جنوب غربی شبه جزیرهٔ عربستان

۲ تأثیر و سلطهٔ امپراتوری روم در جنوب غربی و نفوذ و سلطهٔ شاهنشاهی ایران در شمال شرقی شبه جزیرهٔ عربستان

۳ نفوذ و سلطهٔ امپراتوری روم در جنوب شرقی و تأثیر و سلطهٔ شاهنشاهی ایران در شمال غربی شبه جزیرهٔ عربستان

۴ نفوذ و سلطهٔ امپراتوری روم در شمال غربی و تأثیر و سلطهٔ شاهنشاهی ایران در جنوب شرقی شبه جزیرهٔ عربستان

۶۴۸. «تشکیل حکومت اسلامی در مدینه» و «سرازیر شدن گروه‌های مختلف برای پذیرش اسلام به مدینه» به ترتیب، در چه زمانی اتفاق افتاده است؟ ملاحظه‌ای - کنکاشی

۱ ده سال پس از مبعوث شدن رسول خدا به پیامبری - سال نهم تشکیل حکومت اسلامی در مدینه

۲ سیزده سال پس از مبعوث شدن رسول خدا به پیامبری - سال نهم تشکیل حکومت اسلامی در مدینه

۳ ده سال پس از مبعوث شدن رسول خدا به پیامبری - سال هشتم تشکیل حکومت اسلامی در مدینه

۴ سیزده سال پس از مبعوث شدن رسول خدا به پیامبری - سال هشتم تشکیل حکومت اسلامی در مدینه

۶۴۹. ترتیب وقایع در عصر نبوی در کدام گزینه به درستی آمده است؟ مافظه‌ای - ترکیبی

- ۱) تشکیل حکومت اسلامی در مدینه - از بین بردن موانع سیاسی پیش‌روی اسلام - ارسال نامه‌های دعوت به امپراتوری‌های ایران و روم
- ۲) تشکیل حکومت اسلامی در مدینه - ارسال نامه‌های دعوت به امپراتوری‌های ایران و روم - از بین بردن موانع سیاسی پیش‌روی اسلام
- ۳) تشکیل حکومت اسلامی در مکه - از بین بردن موانع سیاسی پیش‌روی اسلام - ارسال نامه‌های دعوت به امپراتوری‌های ایران و روم
- ۴) تشکیل حکومت اسلامی در مکه - ارسال نامه‌های دعوت به امپراتوری‌های ایران و روم - از بین بردن موانع سیاسی پیش‌روی اسلام

۶۵۰. «آغاز دوره خلافت» و «مسیر خلافت قدرت‌های سیاسی در دوران خلافت، در عربستان» به ترتیب، کدام است؟ مافظه‌ای

- ۱) ۱۰ سال پس از بعثت - عباسی، اموی و عثمانی
- ۲) ۱۰ سال پس از بعثت - اموی، عباسی و عثمانی
- ۳) ۱۰ سال پس از تشکیل حکومت اسلامی - اموی، عباسی و عثمانی
- ۴) ۱۰ سال پس از تشکیل حکومت اسلامی - عباسی، اموی و عثمانی

۶۵۱. تأثیر ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای جاهلی، به ترتیب، در دوران «خلافت» و «عصر نبوی» چگونه بود؟ مافظه‌ای

- ۱) مقاومت آشکار در برابر اسلام - سازماندهی تدریجی اقتدار جامعه اسلامی براساس مناسبات قبیله‌ای و قومی
- ۲) عبور از مرزهای جغرافیایی جوامع مختلف و تأثیر بر قدرت‌های حاضر در آن مناطق - مقاومت آشکار در برابر اسلام تا سال نهم
- ۳) سازماندهی تدریجی اقتدار جامعه اسلامی، براساس مناسبات قبیله‌ای و قومی - مقاومت آشکار در برابر اسلام در طول عصر نبوی
- ۴) سازماندهی تدریجی اقتدار جامعه اسلامی، براساس مناسبات قبیله‌ای و قومی - قرار گرفتن در پوشش نفاق پس از فتح مکه

۶۵۲. عقاید و ارزش‌های جهانی اسلام در دوران خلافت چه تأثیری داشت؟ ترکیبی

- ۱) ایجاد نقطه عطفی در بازگشت امت اسلامی به سوی هویت الهی خود - از بین بردن موانع سیاسی پیش‌روی اسلام
- ۲) از بین بردن موانع سیاسی پیش‌روی اسلام - عبور از مرزهای سیاسی و جغرافیایی و تأثیر بر قدرت‌های سیاسی
- ۳) از بین بردن موانع سیاسی پیش‌روی اسلام - هضم و جذب فرهنگ مهاجمان بیگانه و وادار ساختن آنان به استفاده از پوشش ارزش‌های دینی برای بقای خود
- ۴) عبور از مرزهای سیاسی و جغرافیایی و تأثیر بر قدرت‌های سیاسی - هضم و جذب فرهنگ مهاجمان بیگانه و وادار ساختن آنان به استفاده از پوشش ارزش‌های دینی برای بقای خود

۶۵۳. عقاید و ارزش‌های جهانی اسلام، چگونه در دوران خلافت از مرزهای جغرافیایی و سیاسی جوامع مختلف عبور کرد و بر قدرت‌های سیاسی

که در این مناطق حضور داشتند، تأثیر گذاشت؟ ترکیبی

- ۱) در چارچوب عادات تاریخی - جذب گروه‌های مهاجم بیگانه ۲) با قدرت و عمق معرفتی دین - قدرت سیاسی و اجتماعی حاکمان
 - ۲) فارغ از عملکرد قدرت‌های سیاسی - تلاش عالمان مسلمان ۴) فارغ از عملکرد قدرت‌های سیاسی - دفع گروه‌های مهاجم بیگانه
۶۵۴. فرهنگ اسلامی در دوران خلافت، به دلیل گروه‌های مهاجم بیگانه را و دست کم آنان را ناگزیر می‌ساخت تا برای استمرار و بقای خود

..... تلاش خود در ظاهر از پوشش مفاهیم و ارزش‌های دینی استفاده کنند.

- ۱) قدرت و عمق معرفتی خود - درون خود هضم و جذب می‌کرد - در ظاهر از پوشش مفاهیم و ارزش‌های دینی استفاده کنند.
- ۲) تلاش و کوشش عالمان مسلمان - به تسلیم وادار می‌کرد - در پوششی از نفاق بخزند.
- ۳) پذیرش و رویکرد انسان‌ها - وادار به عقب‌نشینی می‌کرد - با رعایت ظواهر اسلامی پوشش دینی خود را حفظ کنند.
- ۴) قدرت و عمق معرفتی خود - درون خود هضم و جذب می‌کرد - در پوششی از نفاق بخزند.

۶۵۵. در دوران خلافت، غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی که در چارچوب فرهنگ و رفتار

می‌کردند، از آن می‌شد تا ظرفیت‌های اسلام و ارزش‌های اجتماعی آن آشکار شود. مافظه‌ای

- ۱) دینی - عربی - موجب - بیش‌تر
- ۲) دینی - عربی - مانع - به‌طور کامل
- ۳) قومی - قبیله‌ای - مانع - به‌طور کامل
- ۴) قومی - قبیله‌ای - موجب - بیش‌تر

استعمار و پیدایی اسلامی

۶۵۶. قدرت سیاسی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار، بیش‌تر ریشه در داشت در دوران استعمار، از طریق ، با قدرت استعمارگران

پیوند خورد و این مسئله سبب شد تا به صورت درآید. سراسری - ۹۴

- ۱) ارزش‌های دوران خلافت - سازش با دولت‌های غربی - مکاتب ناسیونالیستی - مناسبات استعماری
- ۲) مناسبات قومی و قبیله‌ای - استبداد استعماری - استبداد تاریخی، قومی - مکاتب ناسیونالیستی
- ۳) عقاید و ارزش‌های اسلامی - استبداد تاریخی، قومی - مناسبات قومی و قبیله‌ای - استبداد استعماری
- ۴) مناسبات قومی و قبیله‌ای - سازش با دولت‌های غربی - استبداد ایلی و قومی - استبداد استعماری

۶۵۷. به چه دلیلی در دوره استعمار، استبداد ایلی و قومی در جوامع اسلامی، به استبداد استعماری تبدیل شد؟ مافظه‌ای

- ۱) شکست مردم جوامع اسلامی در مبارزات خود
- ۲) سازش دولتمردان جوامع اسلامی با دولت‌های غربی
- ۳) رویارویی غیرمستقیم استبدادهای قومی با فرهنگ اسلامی ۴) پیوند مردم جوامع اسلامی با قدرت استعمارگران غربی